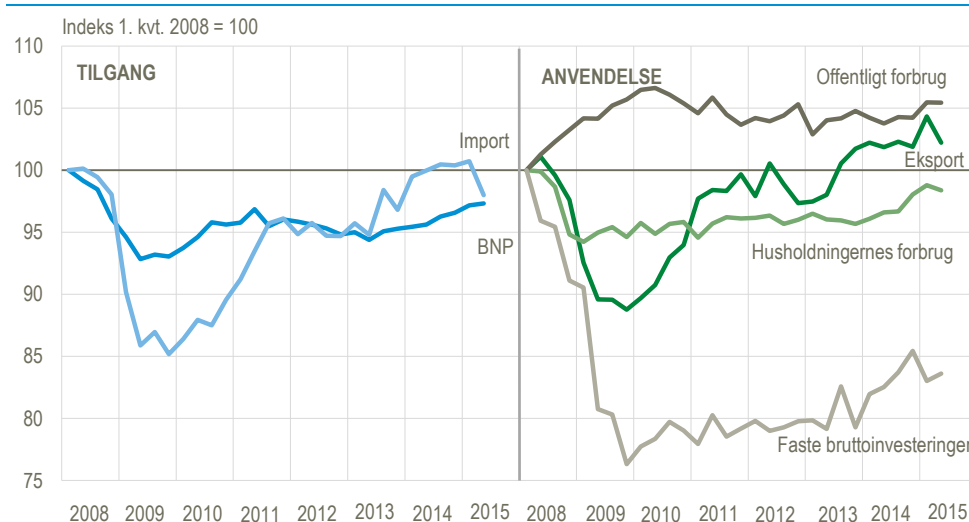

Svag økonomisk udvikling

Bruttonationalproduktet (BNP) steg 0,2 pct. i andet kvartal, når der korrigeres for prisudvikling og sæsonbevægelser. BNP-væksten er dermed uændret i forhold til første offentliggørelse. Den indenlandske efterspørgsel steg også med 0,2 pct., mens der var tilbagegang i udenrigshandelen. På produktionssiden var der små positive bidrag fra bl.a. bygge og anlæg, finansiering og forsikring samt råstofindvinding. Baseret på hidtidige erfaringer kan usikkerheden på BNP-væksten generelt vurderes til $\pm 0,5$ procentpoint.

Nationalregnskabets hovedstørrelser, kædede værdier, sæsonkorrigeret

Vækst på 1,8 pct. i første halvår

I årets første halvår steg BNP 1,8 pct. i forhold til samme periode sidste år. Den relativt høje halvårsvækst skal ses på baggrund af et højt aktivitetsniveau med slutningen af 2014 og positive vækstbidrag fra især husholdningernes forbrug og nettoeksporten i første halvår.

Husholdningernes forbrug faldt

Husholdningernes forbrug faldt 0,4 pct. i andet kvartal. Købet af køretøjer steg, men andre varer og tjenester faldt. I første halvår steg husholdningernes forbrug 2,3 pct. i forhold til samme periode sidste år. Betragtes husholdningernes forbrug fraregnet el og brændsel, var halvårsvæksten 1,7 pct. Det offentlige forbrug var uændret i andet kvartal i forhold til årets første kvartal men steg 1,4 pct. i forhold til første halvår.

Fremgang i transportmiddelinvesteringerne

I andet kvartal steg de faste bruttoinvesteringer med 0,7 pct. I forhold til første halvår sidste år voksede investeringerne med 1,2 pct. Transportmiddelinvesteringerne steg kraftigt med 9,5 pct. i andet kvartal og 12,4 pct. i første halvår. Fraregnet transportmidler faldt investeringerne i andet kvartal, mens de var uændrede i første halvår i forhold til samme periode sidste år.

Faldende udenrigshandel

Der var fald i eksporten og importen i andet kvartal. Eksporten faldt 2,0 pct. og importen 2,7 pct. Både udenrigshandelen med varer og tjenester gik tilbage. I første halvår samlet var der svag tilbagegang i importen i forhold til samme periode sidste år. Til gengæld steg eksporten i denne periode som følge af en pæn fremgang i første kvartal. Der var tilbagegang i importen og eksporten af tjenester, mens udenrigshandelen med varer steg i første halvår. Den samlede eksport bidrog med 0,9 procentpoint til væksten i BNP i første halvår, mens importen bidrog med 0,1 procentpoint.

Beskæftigelsen steg

Beskæftigelsen steg 0,3 pct. i andet kvartal. Præsterede timer faldt 1,4 pct., men kvartalsvæksten kan være svær at fortolke pga. påskens placering. Se mere under *Særlige forhold*. I årets første halvår voksede både beskæftigelsen og antallet af præsterede timer 0,9 pct. i forhold til samme periode sidste år.

Danmarks nationalregnskab

	2015					
	Løbende priser	2. kv.	2. kv.	1.-2. kv.	1. kv.	2. kv.
		Sæsonkorrigeret realvækst				
		Årlig vækst ¹		Kvartalsvis vækst		
	mia. kr.	pct.				
Bruttonationalprodukt (BNP)	496,4	1,8	1,8	0,6	0,2	
Import af varer og tjenester	237,4	-2,0	-0,4	0,3	-2,7	
Import af varer	147,8	-0,4	1,6	1,6	-2,1	
Import af tjenester	89,7	-4,8	-3,7	-1,7	-3,8	
Forsyning i alt	733,8	0,5	1,1	0,5	-0,8	
Eksport af varer og tjenester	267,9	0,3	1,2	2,4	-2,0	
Eksport af varer	162,5	2,0	3,8	4,9	-1,6	
Eksport af tjenester	105,4	-2,4	-2,7	-1,4	-2,7	
Husholdningernes forbrugsudgifter	231,6	1,8	2,3	0,7	-0,4	
Køb af køretøjer	9,4	6,6	2,0	2,6	3,6	
Andre varer	92,5	1,5	2,8	0,7	-1,0	
Tjenester inkl. turisme	129,6	1,8	2,0	0,7	-0,3	
NPISH forbrugsudgifter ²	7,7	1,8	1,1	0,5	0,9	
Offentlige forbrugsudgifter	130,3	1,6	1,4	1,2	0,0	
Faste bruttoinvesteringer	91,8	1,3	1,3	-2,9	0,7	
Boliger	18,4	-3,7	-3,0	-1,9	-0,9	
Andet byggeri og anlæg	19,3	1,9	2,3	-9,3	1,1	
Maskiner, transportmidler mv.	29,8	5,1	4,1	-0,8	2,5	
Intellektuelle rettigheder	24,3	0,6	0,8	-0,2	-0,4	
Lagerforøgelse mv. ³	4,5	-0,7	-0,9	-0,6	0,3	
Endelig anvendelse i alt ⁴	733,8	0,7	1,1	0,6	-0,6	
Samlede præsterede timer i alt (mio.)	999	-0,2	0,9	1,0	-1,4	
Beskæftigelse ⁵ i alt (1.000 personer)	2 808	0,9	0,9	0,2	0,3	

¹ Vækst i forhold til tilsvarende periode året før.

² Nonprofit-institutioner rettet mod husholdninger.

³ Bidrag til BNP-væksten.

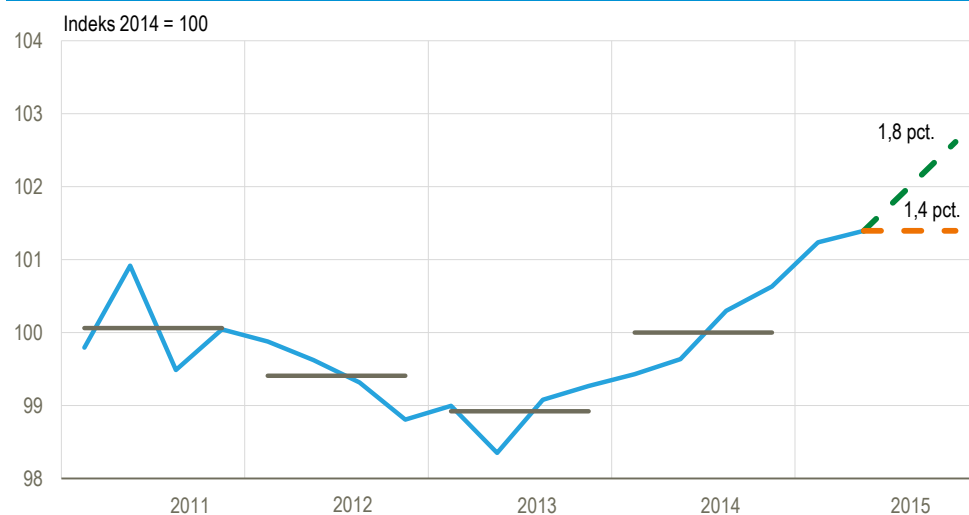
⁴ Sæsonkorrigeret realvækst i *endelig anvendelse i alt* kan afvige fra *forsyning i alt* pga. indirekte sæsonkorrektion – se mere om metode og resultater i notatet [Det sæsonkorrigerede BNP](#).

⁵ Beskæftigelse i nationalregnskabet inkluderer personer, som er midlertidigt fraværende fra arbejde pga. fx orlov, strejke mv. Kilde: www.statistikbanken.dk/nkn1.

TEMA: Overhæng og eksempler på årsvækst i 2015

Når økonomien vokser gennem året og slutter på et relativt højt aktivitetsniveau, så skal der ikke så meget til i det efterfølgende år for at generere en pæn årsvækst. Det er det såkaldte overhæng, som nedenstående figur illustrerer. Her vises med en blå kurve udviklingen i BNP fra første kvartal 2011 til andet kvartal 2015. De vandrette grå streger markerer årets gennemsnitlige BNP. Som det kan ses i figuren, lå BNP i slutningen af 2014 og starten af 2015 over årets gennemsnit i 2014.

BNP: Overhæng og eksempler på realvækst

Hvis den årlige vækst for andet halvår 2015 skal ende på 1,8 pct. ligesom i første halvår, og der forudsættes en jævn vækst resten af året, kræver det en sæsonkorrigeret kvartalsvækst på 0,6 pct. i tredje og fjerde kvartal. Dette er illustreret ved den grønne stiplede kurve. Hvis der i stedet antages uændret BNP i tredje og fjerde kvartal, som vist i figuren med den orange stiplede kurve, vil den årlige BNP-vækst i 2015 blive 1,4 pct. Årsagerne til, at årsvæksten ender op på 1,4 pct. – trods nulvækst i to kvartaler og den relativt lave vækst i andet kvartal – er dels væksten i første kvartal, dels at BNP i slutningen af 2014 lå 0,6 pct. over årets gennemsnit. Forskellen mellem årets gennemsnit og BNP-niveauet i slutningen af året kaldes overhæng.

Særlige forhold ved denne offentliggørelse

Revideret opgørelse af første og andet kvartal

Med denne offentliggørelse revideres nationalregnskabet for første og andet kvartal 2015. Disse revisioner har medført, at BNP-væksten er revideret op med 0,1 procentpoint i første kvartal, mens den er uændret i andet kvartal. Baggrunden for revisionerne er primært nye oplysninger vedrørende betalingsbalance og udenrigshandel, aktiviteten i finansielle brancher og andre servicebrancher samt industriproduktionen. Den seneste offentliggørelse af det kvartalsvise nationalregnskab var i *Nyt fra Danmarks Statistik nr. 2015:412* fra 31. august 2015. Læs mere om revisioner i BNP-væksten i notatet *Revisioner af det kvartalsvise nationalregnskab*.

Offentligt forbrug

Oplysninger om det offentlige forbrug er baseret på tallene i *Nyt fra Danmarks Statistik nr. 2015:462, Kvartalsvise offentlige finanser 2. kv. 2015*, der blev offentliggjort 25. september. For kvartalerne i 2015 er det reale offentlige forbrug fremskrevet med udviklingen i omkostningerne korrigeret for løn- og prisudviklingen.

Beskæftigelse, præsterede timer og løn

Opgørelsen af beskæftigelse, præsterede timer og løn er baseret på kvartalsvækst-rater i *Arbejdstidsregnskabet 2. kv. 2015*, der blev offentliggjort 15. september i *Nyt fra Danmarks Statistik nr. 2015:440*. Den sæsonkorrigerede kvartalsvise udvikling i de præsterede timer kan være særligt påvirket af påskens placering. For helt at undgå en eventuel påskeeffekt kan den årlige vækst for første halvår betragtes.

Sæsonkorrektion og påsken

Ved betragtning af den kvartalsvise udvikling bør man være opmærksom på påskens placering. Ved sæsonkorrektion tages i et vist omfang højde for påsken, men erfaringen viser, at det kan være vanskeligt at estimere den præcise effekt. Læs mere om sæsonkorrektion i det kvartalsvise nationalregnskab i notatet *Det sæsonkorrigerede BNP*.

Udenrigshandel og betalingsbalance

Der er indarbejdet nye tal for udenrigshandel og betalingsbalance på grundlag af den opgørelse af betalingsbalancen, som blev offentliggjort 8. september i *Nyt fra Danmarks Statistik nr. 2015:426*, *Betalingsbalancen over for udlandet juli 2015*.

Firmaernes køb og salg

Statistikken over virksomhedernes køb og salg er som følge af reglerne for moms-indberetning behæftet med en vis usikkerhed. Dette påvirker opgørelsen af aktiviteten i markeds-mæssige serviceerhverv og husholdningernes forbrug af visse tjenesteydelser. Den seneste offentliggørelse af firmaernes køb og salg var *Nyt fra Danmarks Statistik nr. 2015:439* fra 14. september.

Byggeri

Statistikken over byggeaktiviteten, som er den væsentligste kilde til opgørelsen af aktiviteten i byggeriet, er fortsat præget af mange forsinkede indberetninger. Der må derfor påregnes nogen usikkerhed i opgørelsen af byggeaktiviteten.

Mere information: Se mere detaljerede kvartalsvise oplysninger på www.dst.dk/stattabel/1929 i Statistikbanken. Se en oversigt over planlagte offentliggørelser på www.dst.dk/nationalregnskab. Se mere om konjunkturindikatorer og de nyeste nøgletal på www.dst.dk/konjunkturdata.

Kilder og metoder: Beregningerne er baseret på den løbende konjunkturstatistik i kombination med et detaljeret varebalancesystem, der sikrer konsistens med nationalregnskabets begrebsapparat.

Læs mere i [kvalitetsdeklarationen](#).

Læs også en uddybende dokumentation af kilder og metoder på www.dst.dk/ksnr.

Næste offentliggørelse: *Nationalregnskab 3. kv. 2015* udkommer 30. november 2015.

Henvendelse: Lill Andersen, tlf. 39 17 36 57, las@dst.dk

Kathrine Lindeskov Johansen, tlf. 39 17 30 67, klj@dst.dk

Rasmus Rold Sørensen (beskæftigelse), tlf. 39 17 30 64, rrs@dst.dk